

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Postboks 4710 Sluppen
v/ June Iversen
7468 TRONDHEIM

Deres ref.: 2011/1023-737.1
Saksbehandler: MAKIL
Vår ref.: 11/5581
Dato: 29.06.2012

Spesialisthelsetjenestens ansvar for å utstede legeerklæringer i førerkortsaker

Innledning

Helsedirektoratet viser til deres henvendelse av 30. august 2011, samt vårt midlertidige svar av 22. februar 2012. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag ber om veiledning angående spesialisthelsetjenestens praksis i saker om utsteding av legeattest til pasienter som søker dispensasjon fra helsekrav for førerkort. Vi beklager den lange saksbehandlingstiden.

Det har vist seg at pasienter som har behov for vurdering hos lege i spesialisthelsetjenesten for å kunne søke om slik dispensasjon, har opplevd at henvisning for vurdering av spesialist blir avvist fra helseforetakets side på grunn av kapasitetsproblemer. Det konkrete eksempelet dere viser til er en avvisning fra avdeling for hjertemedisin for vurdering av krav i vedlegg 1 til førerkortforskriften, § 3 nr. 6.

Helsedirektoratets vurdering

Helsedirektoratet mener at det ikke kan gis et generelt svar på hvorvidt spesialisthelsetjenesten har plikt til å utstede legeattest til ulike formål. I tilfeller hvor legeattesten ikke er en del av et direkte behandlingsforløp må det vurderes konkret hvorvidt spesialisthelsetjenesten har plikt til å utstede slik attest. Formålet med attesten må da vektlegges.

Om legeattest som helsehjelp

Etter en konkret vurdering vil utstedelse av attester kunne være å anse som "helsehjelp" i henhold til helsepersonelloven § 3 tredje ledd og pasient- og brukerrettighetsloven § 1-3 bokstav c, dersom utstedelse av slik attest er nødvendig for videre behandling, eller som dokumentasjon for å få ulike trygdeytelser. I den sammenheng vil attesten være en del av pasientbehandlingen spesialisthelsetjenesten er forpliktet å tilby, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 3-8.

Helsedirektoratet • Divisjon spesialisthelsetjenester

Avd. bioteknologi og helserett
Marit Kildal, tlf.: 810 20 050

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050
Faks: 24 16 30 01 • Org. nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Legeattest som ikke er del av et direkte behandlingsforløp

I noen tilfeller følger det direkte av lov eller forskrift at det skal avgis attest. I andre tilfeller følger det indirekte ved at det er en forventning om at helsetjenesten skal avgi attest. Et eksempel er førerkortsakene, hvor hele ordningen bygger på at man for å få eller beholde det godet det er å ha førerkort, må fremlegge helseattest. Dette kan gjelde enten for å få førerkort i første omgang eller at man for å få tilbake et tidligere inndratt førerkort må dokumentere helsemessig skikkethet ved fremleggelse av ny attest. I noen tilfeller tilsier de helsemessige forhold at slik attest må skaffes fra spesialisthelsetjenesten.

Utstedelse av legeattester som ikke er en del av et behandlingsforløp, vil normalt måtte prioriteres bak kjernevirksomheten til spesialisthelsetjenesten, som undersøkelse, diagnostisering og behandling, jf prioriteringsforskriften § 2. Spesialisthelsetjenesten må i prinsippet også kunne avvise anmodninger om attest i tilfeller hvor det ikke følger av lov eller forskrift at attest/vurdering skal utstedes, eller der hvor det ikke er snakk om saksfelt hvor hele ordningen er bygd opp på en forutsetning om at leger skal utstede slike attester

Henvisninger i førerkortsakene

Siden ordningen med behandling av førerkortsakene bygger på at det skal fremlegges legeattest, mener Helsedirektoratet at utstedelse av slik attest/vurdering er en tjeneste som spesialisthelsetjenesten har plikt til å tilby. Slike henvisninger kan da ikke avvises.

Utstedelse av slik attest vil imidlertid normalt ikke komme inn under retten til "nødvendig helsehjelp" etter spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 b, og vil da måtte prioriteres etter undersøkelse, diagnostisering og behandling av pasienter.

I mange tilfelle vil pasienter få en vurdering som kan fremlegges i en førerkortsak, i forbindelse med at de er inne til nødvendig undersøkelse og/eller behandling hos spesialist. Dersom en person tidligere har vært til undersøkelse og/eller behandling i spesialisthelsetjenesten, vil pasienten kunne be om å få kopi av epikrise. En epikrise vil imidlertid ikke alltid inneholde tilstrekkelige opplysninger for behandling av førerkortsaken.

Vennlig hilsen

Kristin Cordt-Hansen e.f.
avdelingsdirektør

Marit Kildal
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk